

RÄDDA BARNEN DEBATT

2024-02-16 14:49 CET

Altinget 15 februari 2024: Rösta för förslaget om stärkta rättigheter, riksdagen

Den 15 februari 2024 röstar riksdagen för att stärka våldsutsatta barns och vuxnas rättigheter i skyddat boende. Ett förslag som verkligen behövs – om det nu går igenom. Det skriver företrädare ur civilsamhället.

Propositionen med förslag för att stärka våldsutsatta barns och vuxnas rättigheter i skyddat boende går till beslut i februari 2024. Äntligen kan sårbara målgruppers rättigheter stärkas – men det förutsätter att förslagen faktiskt röstas igenom.

Skyddat boende är en insats som beviljas av socialtjänsten och som utförs av såväl kommunala som privata och ideella utförare. Varje år vistas cirka 6 500 vuxna, varav den stora majoriteten är kvinnor, i ett skyddat boende på flykt från våld för att de inte är trygga i sitt eget hem.

Många av dem är föräldrar och har med sig sina barn. Omkring 6 200 barn vistas minst ett dygn i skyddat boende varje år. För barnen innebär vistelsen i skyddat boende ofta ett uppbrott från skola och förskola, fritidsaktiviteter och kontakt med jämnåriga. Rättigheter som barn har men som inte kan garanteras i dag. Barnen har ofta lika stora behov av skydd från förövaren och stöd efter våldet som föräldern och kan dessutom ha särskilda behov utifrån sina individuella upplevelser, ålder och mognad. Men i dag är de enbart medföljande i juridisk mening, de beviljas ingen egen insats.

Att barnen i nuläget ses som medföljande till sin förälder får stora konsekvenser för dem. Deras behov av insatser efter våldet utreds ofta inte och de följs inte upp på ett strukturerat sätt, verksamheterna får inga uppdrag att arbeta utifrån för att möta barnens rättigheter och behov och deras situation journalförs inte i boendet. Dessutom finns inte juridiska förutsättningar för att tillförsäkra barnen hälso- och sjukvård och utbildning på ett säkert sätt, bland annat på grund av att det i nuläget kräver samtycke från den andra vårdnadshavaren.

Få barn upplever att de får information eller har möjlighet att komma till tals och påverka insatsens innehåll. Sammantaget innebär detta i praktiken att barnen osynliggörs och att deras rättigheter åsidosätts vid vistelse i skyddat boende. Ett annat problem är att skyddat boende inte är en tillståndspliktig verksamhet. En grundsten i socialtjänstens insatser är att de ska vara av god kvalitet. Därför kvalitetssäkras socialtjänstens placeringsformer genom tillståndsplikt och verksamheterna står under Inspektionen för vård och omsorgs tillsyn. Det gäller andra vanliga placeringsformer som hem för vård eller boende (HVB), stödboende och konsulentstött familjehemsvård. Systemet ska tillse att verksamheterna lever upp till kvalitetskrav avseende kompetens, bemanning, metoder och lokalernas beskaffenhet. Men detta gäller i dag inte skyddat boende. Det innebär att tusentals barn och vuxna varje år vistas där utan att kvaliteten är säkerställd.

Barnen själva berättar i rapporten [Min tur att berätta](#), som togs fram av Bris och Sveriges Stadsmissioner, om de allvarliga brister de upplever i samband med vistelse i skyddade boenden. Bristerna beskrivs även i den statliga

utredningen Ett fönster av möjligheter som presenterades 2017. Den innehåller en rad förslag som kan bidra till att stärka rättigheterna för barn i skyddade boenden men beslut om förändringar har dröjt. Det har varit en lång process som dragit ut på tiden trots ett mycket angeläget ärende: alla barns rätt till skydd, stöd, vård och utbildning.

Nu finns en möjlighet för vår riksdag att bidra till en viktig förändring för de tusentals barn som varje år vistas i skyddat boende till följd av våld i hemmet. Den 15 februari 2024 ska riksdagen fatta beslut om förslagen. Våra organisationer har på olika sätt arbetat för att stärka barns rätt i skyddat boende. Den ökade kunskap och medvetenhet om barns rättigheter och behov och den metodutveckling vi bedrivit har potential att förbättra situationen men det är inte nog. För att garantera att varje barn som vistas i skyddat boende får sina rättigheter tillgodosedda krävs lagförändringar. Det är därför av yttersta vikt att förslagen antas i riksdagen, att de införs enligt tidplan och att resurser avsätts så att förändringarna får avsedd effekt för barn i skyddat boende.

Jonas Wahlstand, Generalsekreterare Sveriges Stadsmissioner
Åsa Regnér, Generalsekreterare Rädda Barnen
Magnus Järeskog, Generalsekreterare Bris

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33